

Egy forintból — tíz

A kőolaj és a földgáz rendelkezése az ország energiaellátásában 1965-ben már elérte a 28 százalékot, a harmadik ötéves terv végére pedig megközelíti, sőt esetleg felül is múlja a 40 százalékot. Az ásványi nyersanyagok kutatására rendelkezésre álló teljes összegnek több mint 70 százalékát szénhidrogén-kutatásra fordítják, de megéri: a kutatásra fordított minden egyes forint 10 forint értékű szénhidrogénban térül meg.

Új közraktárak

A népgazdaság évente immár félmilliárd forint körüli összeget költ új raktárakra. Az új létesítmények közül a legnagyobb a csepeli szabadkikötő háromemezes vagon befogadóképességű tranzitraktára, de új közraktárakat helyeztek üzembe Szajolon, Szabadbattyánban, Rákospalotán, Miskolcon és Pécsen is. Legutóbb új raktárakat adtak át a VTRGY készárúknak, a Diósgyőri Gépgyár exportárúknak befogadására. Az idén folytatódna az építkezések, a Diósgyőri Gépgyár készárúraktára tízmillió forintos költséggel épül. Gyümölcstárolókat létesítenek Makón, Zalaszántóton, Miskolcon, Győrött, Szolnokon és más helyeken. Készülnek a győri s a bajai közraktárak tervét. Ezekben felépüléstük után közúton, vasúton és víziúton közvetlenül szállíthatják az árut.

Az Opus Pacis és a Béketanács katolikus bizottságának nyilatkozata

Az Opus Pacis intéző bizottsága és az Országos Béketanács katolikus bizottsága kedden együttes ülést tartott, amelyen részt vett a püspöki kar több tagja is. Az ülés résztvevői egyhangú határozattal nyilatkoztak a fogadtak el, s ebben többek között hangsúlyozták: „Katolikus meggyőződésünkre hallgatva veszünk részt továbbra is a vietnami háború megszüntetését elősegítő törekvésekben és szolgáljuk — imáinkkal, felvilágosító szavunkkal, anyagi áldozatainkkal — e sokat szenvedett földön a béke diadalát”.

„Hazánk hű polgáraitól köszöntjük népünk elhatározásait, amelyek a szocializmus továbbépítését, egyhá-

Kezdődik a téglaszezon

A Csongrád—Bács megyei Téglaiipari Vállalat üzemében befejezéshez közeledik a téli nagyjavítás. Február 20-ra minden üzem startra készen áll, s ha az idő is engedi, azonnal megkezdődik a téglagyártás. Ebben az esztendőben 124 millió darab nyerstéglát és 111 millió darab égetett téglát gyártanak a szegedi és a Csongrád megyei téglagyárakban.

A helyi téglaiipar egyik legjelentősebb beruházása a szegedi 1-es számú gyár új-jáépítése. Az építkezésre 37 millió forintot költenek, amelyből teljesen modernizálják a gyárat. Itt építik fel hazánk második tégláégető alagút-kemencéjét és ez lesz az első földgáztüzelésű kemence. A szegedi üzemben már lebontották a régi szárítószíneket és az 5000 négyzetméteres szint a makói téglagyárban építik fel. Ez lesz a makói gyár termelése 3 millió darabbal növekedhet az idei esztendőben.

37 MILLIÓT KÖLTENEK A SZEGEDI 1-ES TÉGLAGYÁRRA

A téli időszakot arra is felhasználják, hogy több gyárat korszerűbb technikával láttak el. A hőmezővársárhelyi téglagyárban felszerelték az NDK-ból vásárolt vákuumprészt, amely lehetővé teszi, hogy Vásárhelyen is gyártsanak elegendő mennyiségű üreges téglát. Újdonság lesz, hogy a vállalat több üzemében készítenek 10 centiméter vastagságú válaszfaltéglákat is.

A jövő téglagyárának tervét is készülnék, s még ez évben befejezik a 110 millió beruházással felépülő új szentesi gyár tervét. A szentesi üzemben három darab alagút-kemencét építenek fel, s itt évente 54 millió darab téglát gyárthatnak. Az új üzem nemcsak hazánk legkorszerűbb téglagyára lesz, hanem európai viszonylatban is a legnagyobbak és a legkorszerűbbek közé tartozik majd.

Eredményes esztendő után

A szegedi Felszabadulás Tsz zársszámadó közgyűlése a Vörös Csillag Moziban

A szegedi Felszabadulás Tsz gazdái kedden délelőtt a Vörös Csillag moziban tartották meg az 1966-os gazdasági év zársszámadó közgyűlését. Árendás György elnök összefoglaló beszámolója után Szilágyi Ernő főigazgató sok adattal bizonyítva elemezte az egyéves termelési munka eredményeit és a kijavításra vá-

ró hibákat. A közös jövedelem felosztását, a szövetkezet pénzügyi helyzetét pedig Kórház Zoltán főkönyvelő ismertette.

A három beszámolóból egyhangúan az derült ki, hogy a tavaly tavaszi súlyos belvízkárok ellenére is a paraszti összefogás újabb szép sikert hozott a Felszabadulás Tsz-ben. A 25 millió 799 ezer forint tervezett árbevétellel szemben végül is 28 millió 507 ezer forint volt a tisznek a közös munkából származó jövedelme.

A legsúlyosabb veszteségek főleg időjárási okokból a szántóföldi növénytermesztést érték. 1 millió 888 ezer forint hiányt mutat a növénytermesztés mérlege. A hiány elsősorban a rizstermesztés veszteségeiből ered. 14 mázsa helyett mindössze 4,8 mázsa rizst sikerült betakarítani 430 hold átlagában. E veszteségnek — azon túl, hogy különféle nehézségek miatt megfelelő talajmunkát sem tudtak biztosítani — növényegészségügyi okai voltak. Szükség lett volna a kártevők elleni védekezéshez növényvédő repülőgépekre. Az illetékes növényegészségügyi szolgálat gépei azonban többszöri ígéret ellenére sem érkeztek meg.

A károk ellenére a tagság közösből származó jövedelmében lényegesen nagyobb lett a tervezettnél. A dolgozók személyes jövedelmére összesen 8 millió 720 ezer forintot terveztek kifizetni, ténylegesen pedig 9 millió 190 ezer forint készpénzt és természetbeni osztozkodást osztottak ki. Ezen felül a tsz 1 millió 500 ezer forinttal segítette rászoruló öregeket és beteg tagjait, 400 ezer forintot pedig betegsegélyezés címén fizettek ki.

A tsz összes vagyona meghaladja a 37 millió forintot, s ebből 24,5 milliót képvisel a tehermentes vagyonrész. 5 ezer 626 holdon folytattak közös művelést, s az egy családra jutó átlagjövedelem 15 ezer 736 forint lett. E statisztikai szám azonban a csupán alkalomszerűen dolgozókat is magába foglalja. Viszont azok a gazdák, akik 200 vagy annál több munkanapot dolgoztak a közösben 20—40 ezer forint közötti jövedelemhez jutottak. A vita során felszólalt többek között Papp Gyula, a megyei jogú városi tanács vb-elnök helyettese is. A városi pártbizottság és a városi tanács vb nevében őszinte elismerését fejezte ki a jó szövetkezeti munkáért, s gratulált a sikerekhez.

Cs. J.

Halló, taxi!

KÉRDÉSEINK: Társulhatnak-e az utasok? — Honnan lehet hívni? — Milyen szabályok vannak a tarifára? — Lesznek-e új taxiállomások?

Lapunk január 20-i számában Társulás a taxiban címmel E. T. szegedi olvasónk panaszát írtuk meg. Azt kifogásolta, hogy bár utastársra kifizetett 16 forint fuvardíjat, ő tovább utazott, s a fuvar befejeztével a saját fuvardíján felül ugyanazt az összeget még egyszer megfizette.

Józsa János, a 10. AKÖV forgalmi osztályának előadója ezzel kapcsolatban arról tájékoztatta lapunkat, hogy az említett esetben a taxi gépkocsivezetője szabálytalanul járt el, s a többletköltséget a vállalat levélíróknak megtéríti.

Mivel Szegeden kevés a taxi — számuk mindössze 30, s ezek közül átlag 18—20 van a városi forgalomban —, a tévedések, esetleges visszafizetések elkerülése végett érdemes tudni néhány fontosabb szabályt. Például a fuvarváltással kapcsolatban azt, hogy azt a gépkocsivezető nem kezdeményezheti, csak a taxióra által mutatott fuvardíjat kérheti az utastól. Ugyanakkor a taxit igénybe vevő mindaddig társat vehet maga mellé, amíg férőhely (négy utasnak) van. A fuvardíj fizetésére vonatkozólag az utasok egymás között tetszés szerint megállapodhatnak. A konkrét esetben az utasok nem voltak ismerősök, nem egyeztek meg, tehát a fuvar befejezése után új fuvart kellett volna kezdeni a hátralevő útra.

Többen kifogásolták már azt is, hogy a taxiarányító nem vesz fel nyilvános telefonról bejelentett taxirendelést. Erre az intézkedésre azért volt szükség, mert gyakran feleltelen egyének rendelésére hiába ment a taxi a megadott címre, ott nem volt, aki a fuvart vállalta volna. Jelenleg saját, vagy hivatali telefonról (hogy ellenőrizhető legyen visszahívással), ezenkívül a vasútállomások forgalmi irodájából és vendéglőkből lehet telefonon taxit rendelni. A városban levő kilenc taxiállo-

máson kívül a 2. számú körhíznál, a petőfitelepi autóbusz végállomásán és a Vértanúk terén szándékoznak taxiállomást létesíteni a közeljövőben.

Sok esetben vitát okoz, hogy a személytaxiban lehet-e és milyen csoportot lehet szállítani? Tulajdonképpen csak személypoggyász szállítását teszi lehetővé az előírás, de mivel teher-taxi is kevés Szegeden (összesen 11), átmenetileg személytaxival, illetve taxiban — külön csomagdíj felszámítása nélkül — tv-készüléket, rádiót, mosógépet, egyéb hasonló holmit lehet szállítani, ha az nem szennyez, vagy nem rongál.

A taxi fuvardíjának megállapításánál különbség van az 1-es és 2-es díjtételek között. 2-es díjtételt kell fizetni 23 órától 5 óráig, továbbá a tarifahatáron kívül (oda-vissza), valamint napközben és belterületen is, ha esküvőre vagy temetésre előzetesen meghatározott időpontra rendeltek a taxit. Az 1-es díjtételt — ami némileg alacsonyabb — kell alkalmazni minden más esetben. Az utas kérésére a gépkocsivezető köteles nyugtát adni a fuvardíjról.

K. J.

Gumigyári szakiskola

A szegedi Emergé gyár saját erőből képz szakembereit. A jól dolgozó, érettségizett munkásoknak „házi” vegyipari technikumat szerveztek, amely a Budapesti Petrics Lajos vegyipari technikum kihelyezett esti tagozataként működik. Az első osztály — szeptemberben indult 35 fővel — most készül első vizsgára.

A gumigyári technikum tanmenetében géptan, technológia, szerves- és szervetlen kémia, munkaegészségtan szerepel. A diákok két év alatt szerezhetnek középfokú technikai képesítést.

Pesti esték

Bíbor por

Közönségünk nem sokat ismer az ír drámairodalom alkotásaiból. Néhány hónapja a szegedieknek alkalmuk volt megismerkedniük — a szavakkal népszínház előadásában — a fiatalon elhunyt kiemelkedő író szerző, Brendan Behan *A tűz* című drámájával. Most pedig Budapest, a Nemzeti Színház tartja műsorán az írek legnagyobb drámaírójának, Sean O'Casey-nak a *Bíbor por* című darabját.

Az előbbi a tragédia színeivel fest, az utóbbi viszont mulatságos vígjáték, mégis sok bennük a rokonosság. Legfőképpen abban a szemléletben, ahogyan az íreket állítja elének. Az íreket, akiknek igazi mivoltukról, szokásaikról, életükről, az igazat megvallva, csak nagyon homályos vagy csalóka elképzelések élnek a mi felénk.

Természetesen az írek iránti rokonszenv, a szelíd, megértő szeretet az alaphang a darabban. Aminthogy azonban Behan, úgy O'Casey sem idegenkedik a gúnyosabb indítékú szituációktól, megjegyzésektől, hogy megfricskázza a nemzeti önértékelést nacionalizmussá dagadt és nevelésszerű való ir hazafiság torz hajtásait. A szíve perze így is honfitársait, s ezek a fricskák inkább afféle elnéző, mosolygós intelmek. *Ellenszenvet teljes mértékben az angolok felé fordul, akiknek védelmére aligha talál felmentést.*

A *rendhagyó komédiának* jelzett darabban két dúsgazdag angol úr irországi, roskadozó kastélyt bérel ki, hogy helyreállítsák és ott időzzenek odavalósi kíváncsúsággal, egy virgonc fiatal lánnyal és egy még éppen fiatal hölgyvel. Ezek az angol úriemberek a legváltozatosabb körülmények között, az ír munkások megvetésével kísérve, csöfölnék-botlanak az ősi kastély inkább omladozó, mint épülő falai között. Közben baramokot elhódítják, a csaknem népmesei hőssékké magasztosul, ír honfiak, akik ezúttal tisztességgel képében jelennek meg a színen.

Valami kedves naivitás uralkodik ezen a cselekményen, amelynek éle azonban nemcsak egyszerűen az angolok, hanem a brit arisztokrácia, pénzmágnások ellen irányul — ha módjával is. Egyébként a cím is erre utal: elpusztul, porrá válik a dolyfős angol uralkodás bioora. No, persze, csak az angolok!...

A Nemzeti Színház megmarad annyianál, amennyit

a szerző közvetlenül felhívja elmondásra. Pedig egy-egy helyen talán markánsabb, határozottabb fogalmazás erősíthetné az előadást. A biztos kezű és érzékű rendező, Both Béla, a színház igazgatója így is *kitűnő előadást* produkált. Az ír—angol ellentétek gyökereiből is megvillant valamit, s emellett pompás mulatságot nyújt a nézőnek. A hangvétel mindvégig szatirikus. Helyenként — a különben is rendkívül látványos két felvonásban — nem riad vissza a burleszk megoldásoktól sem. Mindezt azonban szigorúan a jellemzés szolgálatába állítva.

A sokféle látványosság színpadra vitelével a rendezőnek csaknem egyenértékű partnerévé vált a szcenikus és díszlettervező, a szegedi szabadtéri színi jól ismert Bakó József, akinek számtalan technikai trükkkel kellett dolgoznia. (A nyílt színen dől ki a kastély egyik fala, zuhan be a tetőn egy építómunkás, poroszkál be a legelsőről egy tehén, stb.) Nem csoda, hogy a hatalmas munkát teljesítő műszakiak az előadás végén éppúgy megjelennek a függöny előtt, mint a színészek, s éppen olyan forró tapsot is kapnak.

A színészek egyébként felszabadultan komédiáznak, de precíz művészi munkával. Különösen érvényesül ez az egyik angol urat megelevenítő Balázs Samu játékában, akinek pompásabban karakírozott figurát aligha képzeltünk el. A másik angol urat *sínik* Laszlo ugyancsak sok egyéni ötlettel kelti életre. A barátokét *Törőcsik Mari* és *Váradi Hédi* nagy mókázó kedvvel és mórlikázó ötletességgel játsszák végig. Kedves humorú alakítás kapunk *Rajz Jánostól* egy ravaszkodó öreg munkásként; a fennsőbbes író hazafiság nevelésszerű megszólaltatását állítja elének *Szirtes Ádám*, s mondhatni az ír „öserőt” képviseli, a már csaknem romantikus ellenállhatatlanságú *Avar István*. Egy-egy ízes, találó figurát formál még a darabban *Horváth József*, *Agárdi Gábor*, *Óze Lajos*, *Dániel Vali*, *Verebély István*.

LÖKÖS ZOLTÁN

A barlang

Azzal kezdődik a *József Attila Színház* előadása, hogy a közönség elé kiáll az író-narrátor és bejelenti, hogy a darabot, amelyet a nézők látni fognak, nem tudta megírni. Ezért a színház az előadás után, kíváncságra, visszafizeti a jegyek árát. Elméletileg legalábbis. A technikai lebonyolításra az igazgatóság ugyanis még nincs kellőképpen felkészülve...

Es így tovább. Ilyen kedélyeskedő, haverkodó hangon beszél az író-narrátor a közönséggel. Mintha egy komédia vagy egy bohózat következne. Csakhogy maga a tulajdonképpeni darab, ez a *szaúd-forduló Párizsban játszódó mű* veres, kegyetlen, keserű és naturalista ján-

ben gazdag dráma. Hogy jön ehhez az anyaghoz a narrátor később is visszatérő, sőt az egész előadást végigkísérő, mármár idéltén, mindenestre a dráma hangvételével mindig és mindenéppen ellentétes kedélyeskedés? Sehogy. A színpadtechnika, a darabcsinálás világhírű nagymestere, a francia Anouilh ezúttal — bocsánat a kifejezésért — alaposan *mellőfogott*.

Nemcsak ezzel a stílusatlan keretjével. Azzal is, hogy a drámát, mely dramaturgiai felépítését, konstrukcióját tekintve szigorúan hagyományos, az időrend szempontjából felforgatta: a cselekmény például a befejezéssel, a véggel kezdődik.

Anouilh írói egyéniségének — eddigi művei a bizonyítottan erre — legjobban a *dráma hagyományos formái* felelnek meg. Az a drámai rend tehát, ami a klasszikus hagyományokból szervesen nőtt ki. Ezt a művet, a Barlangot nézve úgy tűnik, mintha a francia szerző *tévedés áldozata* lett volna. Csakugyan azt hinné Anouilh, hogy a neki olyan kedves tradicionális formákban nem lehet modernet, korszerűt nyújtani? Hogy ha mai akar lenni, fel kell forgatnia ezeknek a formáknak a rendjét? Ráadásul így: *felemlésben*. Egy hagyományosan megszerkesztett anyagot *technikai trükkökkel „moderniz...a”*?

Azt kell hinnünk, csakugyan ezt gondolja. Kár. Így ugyanis drámájának *erőtlenes anyaga* — a mesterkelt keretjének és a szintén mesterkelt időrend miatt — *nem érvényesül eléggé*, csökken a mondanivaló, a darab intenzitása. Pedig lenne minek hatnia. Erőtlenes szituációkat, kitűnően megformált alakokat látunk a drámában, például Marie-Jeanne-t, a hajdani szépségkirálynőt, a grófi család szakácsnőjét, a főalakot, aki körül a tragédia kibomlik. Vagy Adélet, a kamasz-cseléd lányt, aki nyomorúságos életéből egy bárba akar menekülni, vagy Leont, az erőszakos, a durva kocsiat.

Ok a „barlang” világát, a grófi ház konyhájának és cselédszobájának világát képviselik a darabban. Velük szemben vonul fel a másik világ, a gazdagoké, az arisztokratáké, kegyetlen és kíméletlen, de pontos, hiteles, amit erről a két világról Anouilh mond. Bár nem túlságosan mély. A barlang csak *fontosnak, pillanatfelvételné* kitűnő, drámának kevésbé.

A József Attila Színház előadására, Kazán István rendezésére mindenekelőtt az jellemző, hogy nem igyekezett csökkenteni a darab zavaró mozzanatainak hatását. Könnyed és elegáns a keretjének két szereplője, a szerző *Ráday Imre* és a rendőrfelügyelő *Szabó Ottó*. A tulajdonképpeni dráma szereplői viszont komorak, súlyosak, nehezek; a színpadon végül is *tragédia játszódik* le. Szereplői közül legjobban a kis cseléd lányt az Adélet játszó *Almási Éva* és a szakácsnőt bemutató *Gobbi Hilda* játéka tetszett. Kitűnő volt *Soós Lajos* kocsi, *Velenczey István* grófi és *Bodrogi Gyula* kispapja is. *Wegenast Róbert* díszletterve kifejező keretet adott a játéknak.

ÖKRÖS LASZLÓ